

SLC. MS.040. LSO9001. 1693

Міжнародний європейський
університет
Європейська школа бізнесу
СИЛАБУС

2025

Назва курсу

Безпека життєдіяльності, охорона праці та цивільний захист

Інформація про курс

Рівень вищої освіти:

ОП «Маркетинг» (перший (бакалаврський) рівень освіти)

Спеціальність:

D5 (075) «Маркетинг»

Назва освітньої програми:

ОП «Маркетинг»

Опис курсу:

Навчальна дисципліна «Безпека життєдіяльності, охорона праці та цивільний захист» є складовою загальної професійної підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та спрямована на формування у них системного розуміння питань безпеки людини, безпечної організації професійної діяльності та дій у надзвичайних ситуаціях. Дисципліна забезпечує засвоєння базових знань і практичних умінь щодо ідентифікації небезпек, оцінювання ризиків, запобігання виробничому травматизму, забезпечення охорони праці та організації цивільного захисту в умовах мирного часу і надзвичайних ситуацій.

Вивчення курсу сприяє формуванню відповідального ставлення до питань безпеки, готовності діяти відповідно до нормативних вимог і процедур, а також здатності застосовувати отримані знання у професійній діяльності, зокрема в управлінській та організаційній практиці. Дисципліна має прикладний характер і орієнтована на підготовку здобувачів освіти до прийняття обґрунтованих рішень щодо забезпечення безпеки праці, захисту персоналу та реагування на надзвичайні ситуації в організаціях і установах.

Передумови вивчення (попередні вимоги):

Відсутні. Дисципліна спирається на загальні компетентності та знання, сформовані у здобувачів освіти на рівні повної загальної середньої освіти, а також на базове розуміння соціальних, правових і етичних засад життєдіяльності людини та організації професійної діяльності.

SLC. MS.040. LSO9001. 1693

Обсяг кредитів/годин:

3 кредити ЄКТС/ 90 год., у т.ч. лекції – 36 год., практичні заняття – 24 год., самостійної роботи – 30 год.

Ознаки дисципліни

Термін викладання	Семестр	Міжнародна дисциплінарна інтеграція	Курс рік (навчання)	Цикли: загальної підготовки/ професійної підготовки/ вільного вибору
1 семестр	4 семестр	ні	2 курс	Цикл загальної підготовки

Формат навчання:

Очне навчання з використанням елементів дистанційних технологій

Розташування класної кімнати:

<https://dist.ieu.edu.ua/course/view.php?id=843>

Інформація про викладача

Прізвище та ім'я викладача:

Вовк Олександра Олегівна, кандидат медичних наук, доцент, завідувач кафедри фундаментальних і медико-профілактичних дисциплін

Кафедра:

Кафедра фундаментальних і медико-профілактичних дисциплін

[Сайт кафедри](#)

Місцезнаходження офісу:

м. Київ, пр-т Академіка Глушкова, 42 В, каб. 428

Графік роботи та консультування:

Щочетверга з 14:00 до 15:30 з попереднім записом через корпоративну пошту

Електронна пошта викладача:

oleksandravovk@ieu.edu.ua

Цілі курсу / Результати навчання

Цілі курсу:

Мета дисципліни: формування у здобувачів освіти здатності забезпечувати безпечні умови життєдіяльності та професійної діяльності, застосовувати нормативно-правові вимоги з охорони праці та цивільного захисту, а також діяти відповідально й обґрунтовано в умовах потенційних ризиків і надзвичайних ситуацій.

Основними завданнями навчальної дисципліни є:

- сформувати у здобувачів освіти знання про основні небезпеки життєдіяльності, їх класифікацію та вплив на людину і виробниче середовище;
- ознайомити з нормативно-правовими основами охорони праці та цивільного захисту;
- розвинути вміння ідентифікувати небезпечні та шкідливі фактори в професійній діяльності й оцінювати рівень ризиків;
- сформувати навички застосування заходів щодо запобігання виробничому травматизму та професійним захворюванням;
- навчити діяти відповідно до встановлених процедур у разі виникнення надзвичайних ситуацій;
- сформувати відповідальне ставлення до особистої та колективної безпеки в організаціях і установах;
- розвинути здатність використовувати отримані знання під час прийняття управлінських і організаційних рішень.

Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів:

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері маркетингової діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування відповідних теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Дисципліна «Безпека життєдіяльності, охорона праці та цивільний захист» забезпечує формування таких компетенцій:

загальних (ЗК):

- **ЗК1.** Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- **ЗК2.** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- **ЗК5.** Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
- **ЗК6.** Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- **ЗК7.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- **ЗК14.** Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Вивчення курсу сприяє досягненню таких програмних результатів навчання (ПРН):

- **ПРН 9.** Оцінювати ризики провадження маркетингової діяльності, встановлювати рівень невизначеності маркетингового середовища при прийнятті управлінських рішень.
- **ПРН 13.** Відповідати за результати своєї діяльності, виявляти навички підприємницької та управлінської ініціативи.
- **ПРН 15.** Діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних принципів маркетингу, поваги до культурного різноманіття та цінностей громадянського суспільства з дотриманням прав і свобод особистості.
- **ПРН 18.** Демонструвати відповідальність у ставленні до моральних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства у професійній маркетинговій діяльності.

Результати навчання:

Після опанування курсу студент буде:

знати:

- категорійно-понятійний апарат безпеки життєдіяльності, охорони праці та цивільного захисту;
- класифікацію небезпек та їх роль у формуванні рівня безпеки людини й середовища;
- основні види надзвичайних ситуацій природного, техногенного та соціально-політичного характеру, їх причини й наслідки;
- принципи та заходи захисту населення і персоналу від небезпек різного походження;
- законодавчу та нормативно-правову базу України з охорони праці та цивільного захисту;
- засади державної політики України у сфері цивільного захисту в умовах надзвичайних ситуацій;
- базові принципи надання першої домедичної допомоги потерпілим у надзвичайних ситуаціях.;

вміти:

- ідентифікувати небезпечні та шкідливі фактори у системі «людина – техніка – середовище» та оцінювати рівень ризику;
- аналізувати можливі наслідки надзвичайних ситуацій природного, техногенного та соціально-політичного характеру;
- застосовувати вимоги законодавства з охорони праці та цивільного захисту у професійних і управлінських ситуаціях;
- обґрунтовувати заходи щодо запобігання небезпекам і мінімізації їх наслідків у діяльності організацій;
- діяти відповідно до встановлених алгоритмів у разі виникнення надзвичайних ситуацій;
- приймати відповідальні рішення з урахуванням соціальних, правових та етичних аспектів безпеки;
- надавати базову першу домедичну допомогу потерпілим до прибуття спеціалізованих служб.

Зміст курсу

Розділ 1. Теоретичні засади безпеки життєдіяльності та охорони праці

Тема 1. Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, охорони праці та цивільного захисту. Класифікація небезпек як фактор рівня безпеки.

Тема 2. Безпека в системі «людина – техніка – середовище». Ризик як критерій і об'єкт забезпечення безпеки.

Тема 3. Надзвичайні ситуації природного характеру.

Тема 4. Небезпеки техногенного характеру та захист від них

Розділ 2. Організаційно-правові та практичні аспекти безпеки і цивільного захисту

Тема 5. Соціально-політичні небезпеки та захист від них.

Тема 6. Загальні питання охорони праці. Законодавча та нормативна база України з охорони праці.

Тема 7. Державна політика у сфері цивільного захисту України в умовах надзвичайних ситуацій.

Тема 8. Перша медична допомоги потерпілим при надзвичайних ситуаціях.

[Розподіл годин](#)

Матеріали курсу та вимоги

Книги та матеріали

1. Безпека життєдіяльності: Навч. посібник / Ю.С. Скобло. – Київ : Кондор, 2025. – 422 с.
2. Безпека життєдіяльності та охорона праці : навч. посіб. / Л. В. Мелех. – Львів : Львівський держ. ун–т внутр. справ, 2022. – 219 с.
3. Курепін, В. М. Охорона праці в галузі : навч. посіб. / В. М. Курепін, Д. Д. Марченко, Д. В. Курепін. – Миколаїв : Миколаївський національний аграрний ун–т, 2023. – 586 с.
4. Качан, С. І. Професійна та цивільна безпека : навч. посіб. Ч. 2 : Цивільний захист об'єктів енергетики / С. І. Качан, Ю. Л. Шелех, М. Б. Сабат. – Львів : Новий світ–2000, 2024. – 239 с.
5. Шелех, Ю. Л. Професійна та цивільна безпека : навч. посіб. Ч. 1 : Електробезпека / Ю. Л. Шелех, М. Б. Сабат, С. І. Качан. – Львів : Новий світ–2000, 2024. – 227 с.
6. Безпека життєдіяльності та охорона праці : довідник у 2–х ч. Ч.2 : (О – Я) / Ю. В. Буц, О. І. Богатов, О. Г. Зима та ін.; за заг. ред. Ю. В. Буца. – Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. – 179 с.
7. Карамішев, Д. Тактична медицина та безпека в умовах бойових дій : навч. посіб. / Д. Карамішев, Л. Гордієнко. – Львів : Магнолія 2006, 2025. – 320 с.

[Рекомендовані джерела](#)

Технічні вимоги для роботи на курсі

Для роботи на курсі «Безпека життєдіяльності, охорона праці та цивільний захист», вам необхідний регулярний доступ до комп'ютера (чи телефону) та інтернету. У системі управління навчальним процесом на платформі Moodle поетапно будуть розміщені інформація або матеріали для вивчення курсу. Також потрібно буде завантажувати та створювати документи, переглядати відео або ж створювати його.

Можливість використовувати корпоративні ресурси Університету надається тільки для акаунтів, пов'язаних з корпоративною поштою.

При неможливості зайти на курс, вам необхідно повідомити старосту або безпосередньо викладача курсу.

Процес навчання

У процесі вивчення дисципліни «Безпека життєдіяльності, охорона праці та цивільний захист» застосовуються інтерактивні, аналітичні та практикоорієнтовані методи навчання, спрямовані на формування у здобувачів освіти системного уявлення про небезпеки природного, техногенного та соціально-політичного характеру, принципи забезпечення безпеки життєдіяльності, охорони праці та цивільного захисту, а також розвиток здатності оцінювати ризики й діяти відповідально в умовах надзвичайних ситуацій. Освітній процес орієнтований на оволодіння знаннями, уміннями та ціннісними орієнтаціями, що забезпечують усвідомлення соціальної відповідальності, дотримання норм безпеки, законодавчих вимог у сфері охорони праці та цивільного захисту, а також готовність до практичних дій у типових і нестандартних ситуаціях ризику. Зокрема, у межах дисципліни застосовуються такі методи навчання:

- **методи теоретичної підготовки:** проблемно-орієнтовані лекції з аналізом категорійно-понятійного апарату безпеки життєдіяльності; лекції-бесіди з розгляду класифікації небезпек і ризиків; лекції-дискусії щодо надзвичайних ситуацій природного, техногенного та соціально-політичного характеру; оглядові лекції з аналізом законодавчої та нормативної бази України у сфері охорони праці та цивільного захисту;
- **методи практичної підготовки:** практичні заняття з ідентифікації небезпек і оцінювання ризиків у системі «людина – техніка – середовище»; аналіз типових і змодельованих надзвичайних ситуацій; розв'язування ситуаційних задач з питань охорони праці та цивільного захисту; відпрацювання

алгоритмів дій у разі виникнення надзвичайних ситуацій; практичні вправи з надання першої домедичної допомоги потерпілим

- **аналітичні та активні методи навчання:** тематичні дискусії та обговорення («Ризик як складова управлінських рішень», «Соціальна відповідальність у сфері безпеки»); робота в малих групах із аналізу кейсів надзвичайних ситуацій; аналіз відеоматеріалів і навчальних симуляцій; моделювання поведінки в умовах небезпеки;
- **методи самостійної роботи:** опрацювання навчальної та нормативно-правової літератури; аналіз законодавчих і підзаконних актів у сфері охорони праці та цивільного захисту; підготовка аналітичних повідомлень, рефератів і письмових завдань; виконання тестових і практичних завдань; систематизація навчального матеріалу для підготовки до заліку.

Організація освітнього процесу

- Навчання здійснюється в очному форматі з використанням елементів змішаного та дистанційного навчання із застосуванням платформи Moodle, сервісів Google Workspace та корпоративних каналів університету, що забезпечує доступ до навчальних матеріалів, виконання завдань, тестування та комунікацію зі здобувачами освіти.
- Самостійна робота здобувачів освіти охоплює вивчення теоретичних положень дисципліни, аналіз нормативно-правових документів, виконання аналітичних і практичних завдань, підготовку письмових робіт та інших індивідуальних завдань відповідно до програми курсу.
- Контактна робота з викладачем реалізується під час лекцій, практичних занять і консультацій, спрямованих на поглиблення розуміння навчального матеріалу та формування практичних умінь у сфері безпеки життєдіяльності.
- Зворотний зв'язок забезпечується через коментарі викладача в системі Moodle, усні та письмові консультації, електронну пошту та інші корпоративні канали комунікації університету.

Політики оцінювання

Сумативне оцінювання

Оцінювання результатів навчання з дисципліни «Безпека життєдіяльності, охорона праці та цивільний захист» здійснюється на основі сумативного підходу та охоплює поточну навчальну діяльність і самостійну роботу здобувачів освіти. Підсумковий контроль проводиться у формі заліку, який виставляється за результатами накопичених балів протягом семестру.

Оцінювання спрямоване на перевірку рівня сформованості знань, умінь і практичних навичок, необхідних для ідентифікації небезпек, оцінювання ризиків, дотримання вимог охорони праці та цивільного захисту, а також готовності діяти соціально відповідально й ефективно в умовах надзвичайних ситуацій.

Оцінювання результатів навчання здійснюється за такими складовими:

- **Поточний контроль** – передбачає систематичне оцінювання навчальної активності здобувачів освіти під час лекційних і практичних занять та охоплює:
 - участь у практичних заняттях з ідентифікації небезпек і оцінювання ризиків у системі «людина – техніка – середовище»;
 - виконання ситуаційних і розрахунково-аналітичних завдань з безпеки життєдіяльності, охорони праці та цивільного захисту;
 - аналіз типових і змодельованих надзвичайних ситуацій природного, техногенного та соціально-політичного характеру;
 - демонстрацію практичних умінь щодо алгоритмів дій у разі виникнення надзвичайних ситуацій;
 - участь у тематичних дискусіях і обговореннях з питань соціальної відповідальності та безпеки.

Методи: усне опитування, спостереження за навчальною діяльністю, аналіз виконаних практичних

[Критерії оцінювання](#)

завдань, письмові роботи, тестування.

- **Самостійна робота** – опрацювання навчальної, наукової та нормативно-правової літератури з безпеки життєдіяльності, охорони праці та цивільного захисту; аналіз законодавчої та нормативної бази України у сфері охорони праці та цивільного захисту; підготовку письмових аналітичних завдань, рефератів або тематичних повідомлень; виконання тестових і практичних завдань у системі Moodle; підготовку матеріалів до практичних занять і підсумкового контролю. Оцінювання самостійної роботи здійснюється з урахуванням повноти та якості виконання завдань, логіки викладу матеріалу, аргументованості висновків і здатності до самостійного аналізу ризиків і небезпек.

Методи оцінювання: експертна перевірка виконаних завдань викладачем, аналіз письмових робіт, тестування, елементи самооцінювання.

- **Підсумковий контроль** здійснюється у формі **заліку** та передбачає оцінювання результатів навчання **за сукупністю балів**, набраних за поточну навчальну діяльність і самостійну роботу протягом семестру.

Вид діяльності	Зміст діяльності	Максимальна кількість балів
Поточна навчальна діяльність	Участь у практичних заняттях, виконання ситуаційних і аналітичних завдань, участь у дискусіях, тестування	60
Самостійна робота	Опрацювання теоретичного матеріалу, аналіз нормативних документів, письмові завдання, виконання завдань у Moodle	40
Разом		100

Шкала оцінювання

Оцінка за дисципліну визначається як сума набраних балів за поточну діяльність і самостійну роботу у семестрі. Підсумковий контроль проводиться у формі заліку. Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати здобувач освіти за поточним сумативним оцінювання протягом семестру для отримання допуску до підсумкового контролю – 36 балів. Максимальний бал з дисципліни становить 100. Сумарна оцінка за вивчення дисципліни виставляється за національною та європейською шкалою (ЄКТС).

[Положення про організацію освітнього процесу](#)

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C	задовільно	
66-73	D		
60-65	E		
30-59	FX	незадовільно з можливістю дворазового повторного складання	не зараховано з можливістю дворазового повторного складання
0-29	F	незадовільно з можливістю одноразового повторного складання	не зараховано з можливістю одноразового повторного складання

Як дізнатись свою оцінку

Щоб перевірити свої оцінки за завдання та прочитати коментарі викладача, ви повинні перевірити відповідні вкладки дистанційної платформи навчання Moodle.

Також отримати інформацію про отримані оцінки ви можете безпосередньо у викладача курсу через корпоративну пошту або ж за попереднім записом у дні надання консультацій (каб. 428).

Політики курсу

Загальні настанови

Під час занять і перебування в університеті **здобувачі зобов'язані** дотримуватись норм академічної етики: проявляти повагу до викладачів, співробітників і колег, відвідувати заняття відповідно до розкладу, приходити вчасно та не залишати аудиторію без дозволу викладача. Виконання академічних завдань і робіт у встановлені терміни є обов'язковим.

Викладач, зі свого боку, має постійно вдосконалювати професійну компетентність, педагогічну майстерність і загальну культуру, забезпечувати умови для якісного засвоєння освітньої програми, сприяти професійному розвитку здобувачів. Викладач зобов'язаний бути пунктуальним, дотримуватись принципів академічної доброчесності, не допускати проявів корупції, дискримінації, булінгу чи утиску прав здобувачів освіти.

[Кодекс етики та академічної доброчесності](#)

Відвідування занять та участь в них

Пропуски занять допускаються лише з **поважних причин**, підтверджених документально (лікарняний лист, офіційне звернення тощо). У такому випадку студент має право на відпрацювання пропущеного матеріалу у двотижневий термін після повернення до навчання.

Невідвідування занять без поважних причин або систематичні запізнення можуть бути підставою для недопуску до підсумкового контролю з дисципліни. Участь у дискусіях, практичних вправах та виконання завдань під час занять є складовою поточного контролю і враховується в загальній оцінці з дисципліни. За індивідуальних обставин можуть бути застосовані процедури **гнучкості** (адаптації термінів виконання завдань) та **спеціального розгляду** (винятковий порядок врахування результатів навчальної діяльності) відповідно до політики й процедур оцінювання МСУ.

[Положення про організацію освітнього процесу](#)

Академічна доброчесність

Здобувачі та викладачі зобов'язані дотримуватися принципів академічної доброчесності. Забороняються будь-які прояви плагіату, фабрикації, фальсифікації, списування, використання сторонньої допомоги під час виконання завдань чи складання іспитів. Порушення академічної доброчесності розглядаються відповідно до внутрішніх положень МСУ та можуть мати наслідком дисциплінарну відповідальність.

[Простір академічної доброчесності](#)

Виконання завдання з запізненням, виправлення оцінок, відпрацювання

Пам'ятайте, що дедлайни працюють в обидві сторони, і їх дотримання гарантує, що викладачем буде наданий своєчасний зворотний зв'язок щодо ваших завдань, щоб переконатися, що ви не відстаєте від курсу.

Всі види індивідуальних та самостійних робіт є складовою оцінювання і повинні бути здані до визначених викладачем строків, аби забезпечити прозорість та об'єктивність оцінювання результатів навчання. Завдання, подані із запізненням, приймаються, але можуть оцінюватися з пониженням балів.

Більшість завдань мають бути виконані до 09:00 у день чергового заняття, щоб узгодити їх зі змістом курсу та діяльністю в групі. Найкращою практикою буде виконувати завдання якомога швидше після отримання, щоб у вас було достатньо часу для активної участі на заняттях.

Завдання, не виконані до завершення семестру без поважних причин, вважаються **академічною заборгованістю**, і студент може бути недопущений до підсумкового контролю.

Повторне складання іспиту можливе лише після виконання всіх передбачених видів навчальної та самостійної роботи й проводиться згідно з графіком ліквідації академічної заборгованості.

Якщо студент пропустив терміни через **поважні обставини**, підтвержені документально, він має право скористатися процедурами **гнучкості** або **спеціального розгляду** для продовження дедлайну чи альтернативного виконання завдання. Студент має право на **перегляд отриманої оцінки**: він може звернутися до викладача за роз'ясненнями й коментарями щодо виставлених балів. У разі незгоди з результатом студент може подати **апеляцію** відповідно до порядку, визначеного Положенням про політику і процедури оцінювання..

[Положення про організацію освітнього процесу](#)

Час відповіді викладача (про перевірку завдань)

Викладач відповідає на звернення студентів, що надійшли через офіційні корпоративні канали комунікації упродовж **24 годин у робочі дні у години робочого часу викладача** (з 9 00 до 18 00 за київським часом) та проводить консультації відповідно до затвердженого графіка.

Оцінки за завдання та поточну роботу публікуються в електронному журналі на платформі Moodle, як правило, протягом **10 робочих днів** після подання виконаного завдання). Результати підсумкового оцінювання оголошуються безпосередньо після перевірки робіт (як правило, на наступний день з дати проведення екзамену).

Кожен студент має право отримати **індивідуальний коментар** до своєї роботи з поясненням сильних і слабких сторін виконання.

Інформація про підсумкову оцінку (за семестр/іспит) доводиться до відома студентів офіційно – через особистий кабінет у Moodle та/або навчальну картку.

Ефективна комунікація

Для ефективної комунікації слід застосовувати офіційні канали – корпоративну електронну пошту (@ie.u.edu.ua), систему повідомлень освітньої платформи Moodle Міжнародного європейського університету (dist.ie.u.edu.ua).

Політика публікації та розповсюдження матеріалів курсу

Матеріали курсу (лекції, слайди (презентації) відео чи аудіозаписи, завдання, набори задач, тести та ін.) є інтелектуальною власністю викладача і університету. Забороняється будь-яке публічне поширення матеріалів курсу без письмового дозволу, а також відеозапис занять без письмового погодження. За порушення політики публікації та розповсюдження матеріалів студенти можуть бути притягнуті до дисциплінарної відповідальності, у т. ч. відрахування з університету.

Академічна мобільність та визнання результатів попереднього навчання

Студенти мають право брати участь у програмах **національної та міжнародної академічної мобільності** відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність МЄУ. Мобільність може здійснюватися на основі двосторонніх угод із закладами-партнерами, програм Erasmus+, міжуніверситетських меморандумів чи індивідуальних угод. Результати навчання, здобуті в інших закладах освіти під час мобільності, підлягають **обов'язковому визнанню** в МЄУ на підставі академічних довідок (Transcript of Records) та в межах індивідуальної освітньої траєкторії здобувача.

[Про академічну мобільність в МЄУ](#)

Університет визнає результати **попереднього формального навчання** (отримані в інших ЗВО України та за кордоном), а також може визнавати результати **неформального та інформального навчання** (курси підвищення кваліфікації, сертифікаційні програми, професійний досвід), якщо вони підтверджують набуття компетентностей, визначених освітньою програмою. Процедури визнання результатів попереднього навчання проводяться з дотриманням принципів Лісабонської конвенції, презумпції визнання та прозорості. У разі необхідності університет може вимагати додаткові документи чи організувати співбесіду/оцінювання для підтвердження результатів. Усі рішення щодо мобільності та визнання результатів попереднього навчання оформлюються наказом ректора і фіксуються в індивідуальному навчальному плані здобувача.

[Про визнання результатів попереднього навчання](#)

Очікуване навантаження та залученість студентів

На роботу в цьому курсі слід виділити окремі години для самостійного опрацювання деяких матеріалів лекцій відповідно до тематики курсу (приблизно 5-6 годин на тиждень). Очікується, що здобувачі мають резервний план на випадок несправності комп'ютера або перебоїв у роботі Інтернету. Студент має право скористатися процедурами **гнучкості** або **спеціального розгляду** для продовження дедлайну чи альтернативного виконання завдання.

[Положення про організацію освітнього процесу](#)

Служби підтримки

Електронний розклад: <https://rozklad.ieu.edu.ua>

Онлайн бібліотека: <https://onlinelibrary.ieu.edu.ua>

Репозитарій: <https://sed.ieu.edu.ua/index.php/sed/index>

Освітній Омбудсмен: <https://ieu.edu.ua/pro-miecu/ombudsmen>

Подання електронних звернень: <https://deanrequest.ieu.edu.ua/>

Розклад курсу

№	Тема	Практичні / практико-орієнтовані заняття	Самостійна робота	ПРН
1	<p>Категорійно-понятійний апарат з безпеки життєдіяльності, охорони праці та цивільного захисту. Класифікація небезпек як фактор рівня безпеки</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Поняття безпеки, небезпеки, ризику та захисту у професійній діяльності ▪ Класифікація небезпек і їх вплив на рівень безпеки ▪ Людський фактор як джерело та об'єкт безпеки ▪ Значення БЖД для відповідальної професійної діяльності ▪ Здоров'я людини як об'єкт безпеки життєдіяльності ▪ Фізична активність як чинник зниження рівня професійних ризиків 	<p>Семінарське обговорення базових понять і категорій БЖД, охорони праці і цивільного захисту; аналіз класифікацій небезпек; робота з прикладами небезпечних ситуацій у професійній та побутовій діяльності; групове обговорення рівнів безпеки; аналіз впливу гіподинамії на безпеку праці; обговорення ролі регулярної рухової активності у профілактиці професійних захворювань</p>	<p>Опрацювання навчальних матеріалів і нормативних визначень; підготовка структурованого конспекту ключових понять; підготовка короткої аналітичної нотатки «Фізична активність як складова безпеки життєдіяльності» виконання тестових завдань</p>	9, 13
2	<p>Безпека в системі «людина – техніка – середовище». Ризик як критерій і об'єкт забезпечення безпеки</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Взаємодія елементів системи «людина – техніка – середовище» ▪ Поняття ризику та методи його оцінювання ▪ Професійні ризики у сфері діяльності маркетолога ▪ Управління ризиками як складова відповідальної діяльності ▪ Психофізіологічні ризики в умовах сидячої та інтенсивної розумової праці ▪ Рухова активність як інструмент управління професійними ризиками 	<p>Аналіз взаємодії елементів системи «людина – техніка – середовище»; розв'язування ситуаційних задач з оцінювання ризиків; обговорення прикладів ризиків у професійній діяльності маркетолога; аналіз ризиків, пов'язаних із малорухомим способом життя; опрацювання вправ виробничої гімнастики для офісних працівників</p>	<p>Опрацювання теоретичних положень щодо ризику; підготовка аналітичного повідомлення «Ризик як управлінська категорія»; розробка і демонстрація індивідуального переліку вправ виробничої гімнастики для робочого дня маркетолога</p>	9, 13
3	<p>Надзвичайні ситуації природного характеру</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Види та класифікація надзвичайних ситуацій природного характеру ▪ Соціальні та економічні наслідки природних надзвичайних ситуацій ▪ Алгоритми дій населення у разі 	<p>Кейс-аналіз надзвичайних ситуацій природного характеру; робота з картами й статистичними даними; обговорення алгоритмів дій населення у разі виникнення надзвичайних ситуацій</p>	<p>Опрацювання матеріалів з класифікації надзвичайних ситуацій; підготовка короткого реферату або аналітичної</p>	15, 18

	<p>надзвичайної ситуації</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Роль інформування та відповідальної поведінки 		довідки	
4	<p>Небезпеки техногенного характеру та захист від них</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Причини виникнення техногенних аварій ▪ Наслідки техногенних надзвичайних ситуацій для суспільства і бізнесу ▪ Заходи попередження та мінімізації ризиків ▪ Поведінка людини в умовах техногенної надзвичайної ситуації 	<p>Аналіз прикладів техногенних аварій; розбір причин і наслідків; обговорення заходів попередження та мінімізації наслідків; моделювання поведінки в умовах техногенної надзвичайної ситуації</p>	<p>Опрацювання навчальних матеріалів; підготовка письмового аналізу «Техногенні ризики та їх наслідки»</p>	9, 18
5	<p>Соціально-політичні небезпеки та захист від них</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Соціально-політичні загрози сучасного суспільства ▪ Інформаційні та гібридні загрози ▪ Соціальна відповідальність у сфері безпеки ▪ Роль громадянської свідомості 	<p>Семінарське обговорення соціально-політичних загроз; аналіз інформаційних і гібридних загроз; групова робота з аналізу реальних кейсів</p>	<p>Опрацювання аналітичних матеріалів; підготовка есе «Соціальна відповідальність у сфері безпеки»</p>	15, 18
6	<p>Загальні питання охорони праці. Законодавча та нормативна база України з охорони праці</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Основні принципи охорони праці ▪ Вимоги законодавства щодо збереження здоров'я працівників ▪ Права й обов'язки працівників і роботодавців ▪ Типові порушення та їх наслідки ▪ Відповідальність за дотримання вимог охорони праці ▪ Фізична активність і профілактика професійних захворювань 	<p>Практичний аналіз законодавчих і нормативних актів; робота з прикладами порушення вимог охорони праці; обговорення прав і обов'язків працівників і роботодавців; аналіз нормативних положень щодо умов праці, перерв і режиму роботи; обговорення прикладів впровадження виробничої гімнастики на підприємствах</p>	<p>Опрацювання нормативно-правових документів; підготовка узагальнювальної таблиці або аналітичного повідомлення; підготовка аналітичної довідки «<i>Виробнича гімнастика як елемент охорони праці</i>»</p>	13, 18
7	<p>Державна політика у сфері цивільного захисту України в умовах надзвичайних ситуацій</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Система цивільного захисту України ▪ Повноваження органів влади у сфері цивільного захисту ▪ Управлінські рішення в умовах надзвичайних ситуацій ▪ Координація дій у кризових ситуаціях 	<p>Аналіз структури та функцій системи цивільного захисту; обговорення ролі державних і місцевих органів; кейс-аналіз управлінських рішень у кризових ситуаціях</p>	<p>Опрацювання матеріалів з державної політики у сфері цивільного захисту; підготовка аналітичної довідки</p>	13, 15
8	<p>Перша медична допомога потерпілим при надзвичайних</p>	<p>Практичне відпрацювання базових алгоритмів надання</p>	<p>Опрацювання навчальних</p>	15, 18

<p>ситуаціях</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Основні принципи домедичної допомоги ▪ Алгоритми дій при типових травмах ▪ Типові помилки при наданні допомоги ▪ Безпечні форми інтенсивної рухової активності 	<p>першої домедичної допомоги; аналіз типових помилок; обговорення відповідальності за дії в умовах надзвичайних ситуацій; обговорення фізичних навантажень у кризових ситуаціях; ознайомлення з табата як прикладом короткого інтенсивного тренування (теоретично + демонстраційно)</p>	<p>інструкцій і відеоматеріалів; підготовка пам'ятки «Алгоритм дій при наданні першої допомоги»</p>	
---	--	---	--

Поради щодо успішного навчання

- **Кожне заняття – це крок до усвідомленої безпеки та професійної відповідальності.**
Курс допоможе вам сформулювати системне уявлення про небезпеки, ризики та надзвичайні ситуації, навчить оцінювати їхні наслідки й приймати відповідальні рішення, що є важливим для професійної діяльності маркетолога в реальному соціально-економічному середовищі.
- **Сприймайте безпеку як складову управлінських рішень.**
У сучасному маркетингу ризики, безпека праці, соціальна відповідальність і дотримання нормативних вимог є частиною репутації компанії та її сталого розвитку. Навчіться бачити безпеку не формально, а як управлінський і ціннісний ресурс.
- **Будьте уважними до понять, норм і алгоритмів дій.**
У сфері безпеки життєдіяльності важливі точність формулювань, коректне використання термінів і чітке розуміння послідовності дій. Саме це дозволяє ефективно діяти в умовах ризику та надзвичайних ситуацій.
- **Активно працюйте на практичних заняттях.**
Аналізуйте кейси, розв'язуйте ситуаційні завдання, беріть участь в обговореннях і моделюванні дій у разі надзвичайних ситуацій. Практична робота допоможе закріпити знання та сформувати навички, необхідні для відповідальної поведінки.
- **Розвивайте аналітичне та критичне мислення.**
Оцінювання ризиків, аналіз небезпек і прийняття рішень вимагають уміння зіставляти факти, прогнозувати наслідки та аргументувати власну позицію. Ці навички є ключовими як для безпеки, так і для професійної діяльності маркетолога.
- **Дотримуйтеся соціальної відповідальності та громадянської свідомості.**
Знання з охорони праці та цивільного захисту формують відповідальне ставлення до життя, здоров'я людей і суспільних цінностей. Усвідомлення цих аспектів є важливою складовою професійної етики.
- **Відповідально виконуйте самостійну роботу.**
Опрацювання нормативно-правових документів, аналітичних матеріалів і навчальних ресурсів сприятиме глибшому розумінню курсу та підготує вас до практичного застосування знань.
- **Пам'ятайте: безпека – це не формальність, а культура поведінки.**
Засвоєні в межах курсу знання й уміння допоможуть вам діяти впевнено, відповідально та ефективно в умовах невизначеності й ризику, як у професійній діяльності, так і в повсякденному житті.

Нехай цей курс стане для вас основою формування культури безпеки, розвитку відповідального мислення та здатності приймати зважені рішення в сучасному суспільстві!